

Verksamhetsberättelse för Svensk Njurmedicinsk Förening (SNF) 2021

Föreningens styrelse

Föreningens styrelse tillträdde den 30/11-2020 och mandatperioden löper till den 30/11 - 2021. Under denna period har styrelsen letts av Naomi Clyne (Lund), ordförande, Anders Fernström (Linköping), vice ordförande Olof Heimbürger (Stockholm), vetenskaplig sekreterare. Styrelsen i övrigt har bestått av Jennie Lönnbro-Widgren (Göteborg), facklig sekreterare, Björn Rogland (Hässleholm), kassaförvaltare, Anna Lindgren (Lund), ST-representant, Vivan Hellström (Uppsala), representant för Svensk Transplantations Förening samt Josefin Mörtberg (Västerås), Ursa Bonnevier (Gävle), övriga ledamöter. Styrelsen har haft 10 protokollförda styrelsemöten och två protokollförda planeringsdagar. Samtliga digitala.

Medlemmar

Föreningen har 450 medlemmar och har under år 2021 välkomnat 35 nya medlemmar. SNF:s medlemsregister hanteras via Sveriges Läkarförbunds (SLF) medlemsregister, vilket gäller även för de som inte är medlemmar i SLF. Efter årsmötet 2020 blev samtliga medlemmar i SNF även medlemmar i Svenska Läkaresällskapet.

Forskningsbidrag

SNF kommer liksom tidigare år att dela ut bidrag från Stiftelsen för Svensk Njurmedicinsk Forskning och Utbildning baserat på donationer från 2021. Sista ansökningsdag var den 15/10, medlemskap i SNF är obligatoriskt och doktorander prioriteras. Ekonomiska bidrag till denna stiftelse har för 2020 års forskningsstipendier givits av Amgen AB 50.000 kr, Vifor Pharma 40.000 kr, Nordic MedCom 10.000 kr, Otsuka Pharma 10.000 kr och Astellas 20.000 kr. AstraZeneca har donerat ett forskningsstipendium på 80.000 kr inom området kardiorenala aspekter av njursjukdom.

Det har inkommit 10 ansökningar till SNF:s forskningsstiftelser och 2 ansökningar till Astra Zenecas forskningsstipendium. I början av 2021 fick följande stipendiater bidrag från 2020 års donationer: Maria Weiner 60.000 kr och Sara Denguir 60.000 kr. AstraZenecas stipendium på 80.000 kr för forskning i hjärt-kärlsjukdomar hos patienter med kronisk njursjukdom gick till Barbara Salzinger för sitt forskningsprojekt " Betydelsen av njursvikt vid kranskärlssjukdom".

Utskott i SNF

Under nuvarande mandatperiod har SNF:s styrelse arbetat med att tydliggöra utskottens arbete, införliva befintliga arbetsgrupper inom ramen för utskottsverksamhet och skapa nya utskott. Uppdragsbeskrivningar har skrivits och godkänts av SNF:s ordförande och respektive utskottsordförande. I samband med planeringsdagarna har tid vikts för dialog mellan SNF:s styrelse och utskottens ordförande.

Nya utskott är PD-utskottet, doktorandutskottet med tillhörande doktorandnätverk, njurforum som blir ett fortbildningsutskott inom SNF och forskningsnätverket. Styrelsen är mycket glad över att Carl-Gustaf Elinder åtagit sig ordförandeskapet för guidelinesutskottet, som därmed åter börjat arbeta aktivt med att kommentera internationella guidelines och anpassa dem till svenska förhållanden.

Utbildningsutskottet

Arbetet har letts av ordförande Jessica Smolander (Stockholm), Hans Furuland (Uppsala), Mikael Jönsson (Östersund), Karl Dreja (Malmö), Michael Ott (Umeå), Cecilia Rosander (Göteborg) Agneta Cassel (Linköping), Gabrielle Donnér (Halmstad) och Alexandra Nowak (Stockholm).

I år skrev en ST-läkare den europeiska specialistskrivningen och blev godkänd. Michael Ott är utskottets representant i EUMS (European Union of Medical Specialists).

Diagnostisk skrivning erbjöds i mars och skrevs av 60 ST-läkare.

Utskottet har i år haft tre representanter i examinationsgruppen för den gemensamma kunskapsbasen och utbildningsutskottet bidrar med uppdatering av målbeskrivningen samt med njurmedicinska frågor till det årliga digitala kunskapsprovet för de internmedicinska specialiteterna. Årets kunskapsprov i den gemensamma kunskapsbasen var den 13 november.

Nationella njur-ST-dagar med tema *Urologi för njurmedicinare, stensjukdomar, syra-bas och RTA* hölls 15-16 november med ca 70 deltagare, varav två tredjedelar deltog digitalt och en tredjedel på plats i Läkarförbundets lokaler i Stockholm.

Njurforum - Fortbildning

SNF arrangerar 2021, i samarbete med Njurmedicinska expertrådet Region Stockholm, en fortbildningskurs i Stockholm. Kursarrangörer är Peter Bárány (Stockholm), Sara Lind af Hageby (Stockholm) och Carin Wallquist (Malmö). 46 personer är anmälda. Årets tema är "Transplantation" och kursen hålls både på plats i Stockholm och digitalt.

Peritonealdialys utskottet

Arbetet har letts av Stefan Melander, (Linköping) ordförande, tillsammans med Eva Carlsson (Uppsala), Elena Fedchenko (Stockholm), Malin Isaksson (Sunderbyn), Ann-Cathrine Johansson (Malmö) och Olof Heimbürger (Stockholm). Det årligt återkommande nationella mötet "PD i praktiken" på Haga slott utanför Enköping genomfördes digitalt den 29 – 30 september. Årets tema var "Det ska vara gott att leva med PD". Ca 150 personer deltog.

Guidelines-utskottet

Guidelines-utskottet var utan ordförande under 2019 och 2020. 2021 tillträdde Carl-Gustaf Elinder (Stockholm) som ordförande och har lett arbetet tillsammans med Peter Bárány (Stockholm), Olof Heimbürger (Stockholm), Sara Lind af Hageby (Stockholm), Mathias Haarhaus (Stockholm), Carin Wallquist (Malmö), Jan Melin (Uppsala), Andreas Jonsson

(Umeå), Gert Jensen (Göteborg), Aso Saeed (Göteborg) och Marie Hilderman (Stockholm). Dubbelarbete med nationella riktlinjer som nu successivt tas fram av Nationella Program Området skall undvikas. Utskottet har påbörjat arbetet med att anpassa *KDIGOs nya blodtrycksriktlinje* till svenska förhållanden för patienter med CKD. *En konsensusrapport om handläggning av osteoporos vid CKD 4-5D* som en arbetsgrupp inom ERA tagit fram ska anpassas till svenska förhållanden.

Doktorandutskottet

Doktorandutskottet bildades på initiativ av Maria Eriksson Svensson (Uppsala) under 2021. Maria Eriksson Svensson, ordförande, och Jessica Smolander (Stockholm) har lett arbetet tillsammans med en representant från varje universitetssjukhus: Annette Bruchfeld (Linköping), Michael Eklund (Örebro), Sigridur Eliasdóttir (Göteborg), Anna Levin (Stockholm), Sandra Lilliebladh (Lund), Christopher Nilsson (Malmö), Michael Ott (Umeå) och Senka Sendic (Stockholm). Doktorandnätverket vill öka samverkan och samarbeten mellan centra, skapa möjligheter att hitta kontakter inom sitt forskningsområde, hitta potentiella nya forskningsprojekt och få tillgång till handledare och/eller mentorer inom det njurmedicinska forskningsfältet och ge möjligheter till presentation och diskussion av egen forskning och möjlighet att ta del av andras forskning. Mer information finns på SNF:s hemsida under fliken *Forskning*. Doktorandnätverket har en egen emailadress och en Facebook grupp "Doktorandnätverket SNF" där info kommer att läggas upp. Doktorandutskottet har haft två digitala möten under året och arrangerade 28 okt ett digitalt uppstartsevent med en extern föreläsare och workshops.

Forskningsnätverket

Nätverket bildades 2020 med stöd av Vetenskapsrådet med syfte att öka kliniska behandlingsstudier i Sverige. Marie Evans (Stockholm), sammankallande, har lett arbetet tillsammans med Peter Bárány (Stockholm), Maria Svensson Eriksson (Uppsala), Hans Furuland (Uppsala), Anders Christensson (Malmö), Mårten Segelmark (Lund), Gregor Guron (Göteborg), Annette Bruchfeld (Linköping), Fredrik Uhlin (Linköping), Anders Fernström (Linköping), Andreas Jonsson (Umeå), Stefan Jacobson (Stockholm), Peter Stenvinkel (Stockholm). Pågående projekt är "Effekt av broccoligroddar på metabol kontroll vid kronisk njursvikt och typ-2 diabetes", som är en register-randomiserad studie på 7 kliniker i Sverige med Peter Stenvinkel som huvudprövare. Nätverket har även skickat in en ansökan till Vetenskapsrådet för Klinisk behandlingsforskning med syfte att starta en nationell studie av effekt av antikoagulation som profylax mot stroke hos personer med CKD 5.

Verksamhetschefsmöten

Verksamhetschefsmöte hölls digitalt i Växjö 21.01.19. Per-Henrik Nilsson och Mats Roman var värdar. Särskilt inbjudna var NPO:s ordförande Anders Christensson, som berättade om arbetet inom NPO; Svenskt Njurregister där ordförande Maria Stendahl och generalsekreterare Helena Rydell berättade om registret och högaktuella data om covid19 vid njursjukdom och efter transplantation samt SNF:s ordförande Naomi Clyne. Det blev ett stimulerande och intressant utbyte av erfarenheter inom gruppen. Jönköping är värd för nästa möte 2022.

Nordiska njurföreningarna

SNF:s ordförande har deltagit regelbundet i ordförandemöten med de övriga nordiska ländernas njurföreningar. Ett viktigt tema har varit planeringen av Nordiska Njur dagar 4-7 maj, 2022 i Odense. SNF deltar också i ett presymposium för ST-läkare, där SNF:s tema är "Assessment of fluid status and body composition in patients on maintenance dialysis".

Nationellt programområde (NPO) för njur- och urinvägssjukdomar

SNF:s ordförande har deltagit i ett informations- och diskussionsmöte med styrelsen för NPO.

Njurfonden

SNF, SNSF, STF står tillsammans med Njurförbundet bakom insamlingsstiftelsen Njurfonden. 2020 delade Njurfonden ut 5 miljoner kr till sammanlagt 27 forskare ur fondens avsatta medel för 2020. 2021 gick Bengt Rippes pris på 50 000 kr till Bengt Fellström (Uppsala).

Remisser från regeringen, myndigheter, SLS, SLF och andra specialitetsföreningar

SNF har under året beretts möjlighet att yttra sig över ett stort antal remisser.

Följande remisser har besvarats:

- "Kronisk njursjukdom hos vuxna", som nationella arbetsgruppen (NAG) inom NPO tagit fram.
- Remiss från Svensk Infektionsläkarförening om covid19 hos patienter med CKD.
- En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården, SOU 2021:19"
- Remiss från svensk nuklearmedicin "NATIONELL SVARSMALL FÖR DYNAMISK NJURSKINTIGRAFI (^{99m}Tc-MAG3)"
- Utkastet till Lagrådsremissen "Nya regler för organdonation" S2021/06598.
- Beslut om nationell högspecialiserad vård – systemisk amyloidos, Gem 2021/0214"

Samarbete med Njurförbundet

SNF har ett nära samarbete med Njurförbundet.

Övriga kontakter med myndigheter, intresseorganisationer mm

Styrelsen lämnade in ett nomineringsförslag på hedersmedlem till Livet som Gåva.

Mediakontakter och aktiviteter

- Ordförande och vice-ordförande har skrivit sammanlagt 6 krönikor i Dialäsen.
- I Vaskulär Medicin har under 2021 artiklar skrivits av Maria Eriksson Svensson (Uppsala), Yunan Zhou (Lund), Karin Staaf (Linköping) samt planerad av Björn Runesson (Umeå). SNF har möjlighet att skriva artiklar till varje nummer. Det är en bra möjlighet för nydisputerade att få större genomslag för sin forskning inom Sverige.

Aktiviteter med anledning av COVID-19 pandemin

Ordföranden har haft regelbunden kontakt med ordföranden i Njurförbundet samt redaktören för NjurFunk för att säkerställa medicinsk korrekt information till Njurförbundets medlemmar.

I december 2020 skrev SNF:s ordförande ett brev till generaldirektören för Folkhälsomyndigheten om att personer med kronisk njursjukdom, immunhämmande

behandling och njurtransplantation alla bör ingå i prioriteringsgrupp 1 avseende vaccination mot covid19. Ett uppföljande brev skrevs till de regionala smittskyddsläkarna för att säkerställa att dessa patientgrupper hamnade i prioriteringsgrupp 1.

Bemanningsenkät

En ny bemanningsenkät har skickats ut och svaren sammanställts. Fortfarande finns stor brist på ca 50 njurmedicinare, medan antalet ST-läkare har ökat påtagligt. Totalt finns 253 kliniskt aktiva njurmedicinare i Sverige och 132 ST-läkare. 94% av ST-läkare planerar dubbelspecialisering i njurmedicin och internmedicin.

Medlemsregistret

Medlemsregistret har uppdaterats. Försök att uppdatera samtliga emailadresser har genomförts med brev till dem utan giltiga emailadresser.

Kloka kliniska val

SLS har bjudit in representanter från olika delföreningar till projektarbete angående möjligheten att införa en "Choosing wisely" inspirerad kampanj i Sverige. De har valt att kalla projektet "Kloka kliniska val". Detta är en professionsdriven kampanj som riktar sig till både läkare och patienter med syfte att uppmuntra en dialog kring olika val i diagnostik och behandling. Målet är att minska överdiagnostiken och underdiagnostiken i vården och förbättra kvalitet i omhändertagande av patienten. Ursa Bonnevier har representerat SNF och deltagit i seminarium i Stockholm 21.10.08.

Som nästa steg planerar SLS arbetsgruppen en artikelserie i läkartidningen för att sprida kännedom om detta projekt. SNF har möjlighet att bilda en arbetsgrupp som skulle kunna diskutera vilka områden en sådan kampanj skulle kunna fokusera på inom njurmedicins specialitet. Intresserade kan anmäla sig till Ursa Bonnevier.

Kontakter och möten med nationella och internationella organisationer

Ordföranden eller vice ordföranden har deltagit i följande möten:

- ordförandemöten med specialitetsföreningarna, SLS
- specialitetsföreningarnas representantskap, SLF
- ordförandemöten med de andra nordiska njurmedicinska föreningarna
- ordförandemöten med ERA
- ordförandemöten med International Society of Nephrology, Western Regional board.

Ekonomi

SNF har två konton. Företagskonto som funnits under lång tid. Fortbildningskonto som inrättades i samband med SNF:s 50-årsjubileum i slutet av 2015. För 2020 var saldot på företagskontot 201201: 593.567 kr och 211021: 631.073 kr.

För 2020 var saldot på fortbildningskontot 201201: 396.446 kr och 211112: 511.463 kr. Den största utgiften var för Njurmedicinskt forum i slutet på året.

Medlemsavgiften har varit 408 kr/år för yrkesverksam och 0 kr för pensionär/ej yrkesverksam.

Information

Föreningen informerar om sin verksamhet huvudsakligen via hemsidan www.njurmed.se .
Mailutskick till medlemmar förekommer också, varför det är mycket viktigt att mailadresser är uppdaterade. Varje medlem ansvarar för **att uppdatera sin email adress via profilsidan på SLF**. Det finns ett forum på Facebook för **ST i Njurmedicin och doktorandnätverket**.
Medlemmar som har disputerat ombeds att skicka länken till avhandlingen till den vetenskapliga sekreteraren för att läggas upp på hemsidan.

Lund och Stockholm, den 25 november, 2021.

Naomi Clyne
ordförande

Olof Heimbürger
vetenskaplig sekreterare